

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 712
din data de 29.09.2021

Dosar nr. 25/2021
Petiția nr. 260/14.01.2021
Petent:
Reclamat:

Obiect: se reclamă decizia părții reclamate ca bursele școlare să fie virate în conturi bancare UNICREDIT BANK

I. Numele, domiciliul sau reședința părților **Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei**

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

2.– director al Liceului Teoretic "Mihail Kogălniceanu" Vaslui, cu sediul în Vaslui, str. Mihail Kogălniceanu nr. 19, jud. Vaslui

II. Procedura de citare

3. Prin adresa înregistrată sub nr. 260/24.02.2021 i s-a solicitat petentului un punct de vedere cu privire la excepția lipsei calității procesuale active invocată din oficiu și depunerea de probe care dovedesc existența premiselor săvârșirii fapte de discriminare.

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresele înregistrate sub nr.4633/16.06.2021 au fost citate părțile, fără un termen de audiere, din cauza contextului evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. Partea reclamată depune punct de vedere înregistrat sub nr. 5207/09.07.2021, care este comunicat petentului prin adresa înregistrată sub nr. 5335/15.07.2021.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin petiția înregistrată sub nr. 260/14.01.2021 petentul, în calitate de părinte al lui Ț.S.M. - elev la Liceul teoretic "Mihail Kogălniceanu" Vaslui, dar și profesor în liceu, reclamă faptul că, la finalul lunii octombrie 2020, directorul liceului a decis inițial

ca bursele școlare să fie virate în conturi bancare, elevii având obligația de deschide conturi bancare la UNICREDIT BANK, apoi a revenit la decizie.

9. Petentul a atras atenția părții reclamate că decizia nu este legală, în sensul că un elev nu poate fi obligat să deschidă cont bancar la o anumită bancă, mai mult, elevii au deschise deja conturi și nu li se pot impune să deschidă alt cont, soluția fiind acceptarea oricărui cont bancar.

10. Se precizează că decizia nu are la bază nicio hotărâre a Consiliului de administrație și nici consultări cu părinții și elevii în cadrul organismelor reprezentative la nivel de unitate.

11. În opinia sa, unitatea a creat facilitatea de a încasa bursa în cont bancar, dar această facilitate se aplică doar celor care au cont la Unicredit Bank, fiind clar o discriminare prin refuzul acordării aceleiași facilități grupurilor de copii care au cont la alte bănci.

12. Se depun capturi de ecran de pe grupul de whatsapp al liceului.

Susținerile părții reclamate

13. Prin punctul de vedere depus și înregistrat sub nr. 5207/19.07.2021, partea reclamată arată că, până la sfârșitul anului 2020, plata burselor școlare s-a efectuat doar prin caseria unității școlare.

14. La sfârșitul anului 2020, reprezentanții băncii Unicredit Bank au prezentat o ofertă pentru virarea burselor elevilor în conturi bancare, cu unele facilități pentru elevi: deschiderea contului bancar fără costuri, primire de bani în cont fără costuri de intrare, extragere de lichidități de la orice bancomat (inclusiv cele care nu aparțin unității bancare) fără costuri, astfel încât valoarea bursei elevului să nu fie afectată financiar de nicio tranzacție bancară, iar pentru instituție: fără costuri la virarea sumelor, iar prelucrarea fișierului cu sumele individuale aferente burselor se face de către instituția bancară, în acest fel diminuându-se operațiunile din contabilitatea instituției.

15. Unitatea bancară a efectuat toate operațiunile necesare deschiderii conturilor, nesolicitând doritorilor deplasarea la sediul băncii, ci colectând toate formularele și documentele la liceu. Formularele au fost completate de către solicitanți sau reprezentanții legali ai acestora la domiciliul lor, și nu prin deplasare la sediul băncii.

16. Se subliniază că unitatea școlară nu a impus niciunui elev deschiderea de conturi bancare pentru virarea burselor nici până în anul 2020, și nici ulterior. Ținând cont de oferta avantajoasă, atât pentru elevi cât și pentru instituție, liceul a optat și pentru această variantă de plată a burselor ca opțiune suplimentară, nici într-un caz pentru a introduce vreo discriminare sau favorizare a vreunei instituții.

17. Se precizează că Unicredit Bank a fost singura instituție bancară care și-a prezentat oferta financiară, fără a exista o solicitare din partea liceului.

18. Se arată că, dacă CNCD va considera că virarea burselor în conturi bancare deschide la Unicredit Bank a constituit o formă de discriminare față de elevii care au deschise conturi la alte bănci (unde virarea sumelor în conturi poate presupune costuri suplimentare pentru beneficiari sau instituție), începând cu anul școlar 2021-2022 se va reveni la plata acestora doar prin caserie.

IV. Cadrul legal aplicabil

19. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- ✓ **Constituția României**
Art. 1 alin. (3)

„România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 4 alin. (2)

„România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. ”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

✓ **O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată2**

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

✓ **Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**

✓ **ORDIN Nr. 4619 / 2014 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și funcționare a consiliului de administrație din unitățile de învățământ preuniversitar**

Art. 15

”(1) Consiliul de administrație are următoarele atribuții:

.....

s) aprobă acordarea burselor școlare, conform legislației în vigoare”

V. Motivele de fapt și de drept

20. Potrivit art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevede: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”, Colegiul director urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepției invocate din oficiu, excepția lipsei calității procesuale active. Astfel, dezbătând excepția lipsei calității procesuale active, potrivit dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Ordinul C.N.C.D. nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor “persoana interesată este fie persoana care se consideră discriminată și sesizează Consiliul cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare împotriva sa, fie

una din persoanele prevăzute la art. 8 alin.1 și 2 sau alte persoane care au un interes legitim în combaterea discriminării și reprezintă o persoană, un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare”.

21. Prin raportare la prevederile legale mai sus menționate, o persoană poate fi calificată ca având calitate procesuală activă în fața C.N.C.D. numai dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- existența unui interes legitim în combaterea discriminării;
- existența calității de reprezentant al unei persoane, grup de persoane sau comunitate împotriva căreia s-a săvârșit o faptă de discriminare.

22. Referitor la cadrul legal menționat, Colegiul director urmează a respinge excepția lipsei calității procesuale active, motivat de faptul că petiția este inițiată de părintele unui elev al Liceului teoretic ”Mihail Kogălniceanu” care este și profesor al aceleiași unități școlare.

23. Pe fondul cauzei, în analiza faptelor prezentate, Colegiul director al CNCD reține că petentul reclamă o posibilă faptă de discriminare rezultată din faptul că partea reclamată a decis inițial ca bursele școlare să fie virate în conturi bancare UNICREDIT BANK, apoi a revenit asupra deciziei.

24. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

25. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată. Conform art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

26. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

27. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

28. Colegiul director reiterează că un aspect definitoriu al discriminării îl constituie criteriul interzis de legiuitorul național prin art. 2 alin 1. În acest sens Colegiul Director reține că art. 2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare („*rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată*”), criteriile expresis verbis enumerate de lege fiind completate cu sintagma „sau orice alt criteriu”, ceea ce, practic, oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare.

29. Chiar și în ipoteza în care criteriul invocat ar putea fi încadrat în categoria “orice alt criteriu”, acesta trebuie să reprezinte o caracteristică specifică a persoanei care se consideră discriminată, caracteristică care să aibă un caracter inalterabil (ex. gen, culoarea pielii, vârsta, dizabilitatea, boală cronică etc.) și deci care nu poate fi schimbată prin voința individului, sau care să aibă un caracter identitar, care să fie parte a identității individului (ex. religie, convingeri, etc.), într-un mod similar criteriilor protejate de lege.

30. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării astfel cum este definit în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

31. Din analiza obiectului petiției, a înscrisurilor aflate la dosar, raportat la îndeplinirea elementelor constitutive ale faptei de discriminare, Colegiul director reține că, în speță, nu se reține un criteriu de discriminare. Lipsa unui element constitutiv al faptei de discriminare duce în mod direct la inexistența acestei fapte.

32. În consecință, Colegiul director constată că, în cazul semnalat de către petent, nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, neputând fi reținut un criteriu de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale active;
2. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; *lipsă criteriu*;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 29.09.2021 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru, DIACONU Adrian – Membru (online), GRAMA Horia – Membru (online), HALLER István – Membru, MOȚA Maria – Membru (online), OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

*Data redactării: 06.10.2021
Redactată și motivată C.O./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu

